

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe 6 luni . . . 12
Pe 3 luni . . . 6

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA
SI ADMINISTRATIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la admini-
stratie. Preţul după tarifi
şi învoială.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Manuscrisele nu se in-
napoiasă.

La situație.

Dezbaterile în camera ungară.

Camera ungară intră astăzi în dezbaterile meritorie a proiectelor de legi prezentate de guvern. Deși șeful guvernului a depus mari silințe, ca dezbaterile în jurul numeroaselor și importantelor proiecte dela ordinea zilei să aibă un decurs cât mai neted, pentru a nu provoca în zilele aceste critice pe tema chestiilor interne agitații inoportune, totuși se prevăd dezbateri mai mari și chiar pătimate, puse în vedere de opoziție. Aceasta rezultă cel puțin din declarațiile șefilor opoziției și ale ziarelor opoziționale.

Vom asista prin urmare, după o pauză mai îndelungată de liniște politică internă, la desfășurarea unor dezbateri mai agitate, ba chiar violente, dacă nu cumva în ultimul moment cei ce vreau să provoace aceste dezbateri nu se vor resgândi sau nu vor ajunge la un acord cu guvernul fiindănd cont de situația externă, care, cu toată situația favorabilă a armatelor noastre, trebuie să concentreze și astăzi încă întreaga încordare a energiilor țării la hotarele amenințate de dușmani.

Cu drept cuvânt se vor întreba însă mulți din noi, că ce atitudine vor lua puținii noștri reprezentanți parlamentari în discursul acestor dezbateri. În comunicatul, pe care l-am publicat zilele trecute despre consfătuirea din Budapesta a mai multor membri ai comitetului nostru național, în care s'a dezbătut desigur și atitudinea deputaților noștri în legătură cu actuala sesiune a camerei, ni se spune numai în termeni generali, că în ce privește aprecierea situației politice, toți cei de față au fost de perfect acord cu privire la hotărârile luate. Alte amănunte nu ni se comunică. Ajunge însă să știm, că frunțașii noștri, cari desigur au cumpănit situația noastră din toate punctele de vedere, au ajuns la aceleași păreri în ce privește aprecierea situației politice interne a țării.

Comentând această hotărâre, sau mai bine zis atitudinea deputaților noștri în legătură cu dezbaterile ce vor urma în cameră, „Drapelul” din Lugoj face niște aprecieri remarcabile, cari culminează în con-

cluziunea, că, în urma situației date, deputații noștri nu vor lua parte la dezbaterile din cameră, oricât de mult ar ispiți unele chestiuni puse la ordinea zilei, ca și partidul național român să-și precizeze punctul său de vedere în dezbateri. Iar propunerea aceasta o motivează confratele nostru lugojan prin următoarea apreciere justă și corectă a situației:

„Și noi avem multe nedumeriri față de unele dispoziții și tendente ale unor proiecte de lege prezentate spre dezbateri, dar tot așa de puțin ne putem astăzi identifica cu poziția ce o vor lua partidele opoziționale maghiare, cum nu ne putem identifica nici cu proiectele guvernului.

Creдем, că nu este trebuință a motiva indeosebi de ce nu ne putem identifica cu poziția luată de guvern în aceste proiecte speciale de lege. Dar nici nu am putea o face, de o parte din cauza multelor dispoziții prohibitive, de cari trebuie să ținem se-mă când scriem, de altă parte din cauza rezervelor ce însuși partidul nostru și-a impus-o dela izbucnirea războiului încoace, suspendând orice acțiune politică de guvernament, care este continuarea fidelă a politicii de până acum.

Dar față de acțiunea politicii opoziționale din dietă suntem siliți a ne motiva atitudinea noastră, ca să se evidențieze marea deosebire între opoziția noastră și între opoziția partidelor ce par acum dispuse a lua lupta în dietă contra guvernului. Suntem siliți a motiva aceasta acum, ca să întâmpinăm din vreme acea eventuală critică superficială, că, dacă au putut opoziționali maghiari să-și afirme în dietă poziția lor distinctă, de ce nu o face aceasta și partidul nostru național român.

Răspunsul rezidă în însuși deosebirea dintre acea opoziție și opoziția partidului nostru. Iar această deosebire explică și motivează totul, așa că nici sub acest raport nu credem că va fi trebuință a pierde prea multe vorbe.

În chestiile esențiale, cari motivează și fac necesară existența noastră ca partid național distinct față de ideile fundamentale ale politicii de guvernament dominante, nu este nici o deosebire principială între guvern și conții Andrassy, Apponyi, Károlyi etc., cari organizează astăzi acțiunea opozițională din dietă. Pot fi deosebiri de nuanțe, cum sunt și în stinul lor, dar la nici un caz nu sunt deosebiri principiale. De aceea se și ferește opoziția acestor domni de ori-ce solidaritate politică cu noi, cum se ferește și domnii dela guvern.

Deosebirile dintre ei sunt de natură curat personală. Dacă astăzi ar ține frânele țării contele Andrassy sau Apponyi, ei ar reprezenta în dietă cu aceeași frunte senină proiectele, pe cari le reprezintă acum contele Tisza

și pe cari le vor combate numai pentru că acesta le reprezintă și nu ei!

Evident, că partidul nostru nu poate lua parte la o asemenea luptă.

Nu știm, dacă cred opoziționali, cari deschid acea luptă în parlament, că vor reuși sau nu să trântescă guvernul în aceste zile critice, dar noi nu putem avea astăzi nici un interes, care să se condiționeze prin schimbul de persoane la guvern. Din punctul nostru de vedere este astăzi absolut irelevant de îl chiamă Tisza sau Andrassy, pe cel ce girează afacerile țării ca ministru prezident.

Pe noi ne privește numai ideea fundamentală a politicii de guvernament și consecvențele ei imutabile. Iar în privința acestora sunt una conții Angery, Andrassy și Károlyi cu contele Tisza. Dacă nu chiar și mai pronunțată!

Ei bine, astăzi nu se poate a-bordă această mare chestie, fără de a crea din partea noastră o situație, ale cărei consecvențe noi acum nu le putem trage. Și rostul fiecărei politici este a se feri de situații inexorabile. Și noi trebuie să ne ferim de asemenea situații.

Astăzi nu e vremea vorbelor. Astăzi faptelor vorbesc. Timpa poporului nostru este astăzi atât de elocventă, încât prin vorbe numai detrage și m putea din importanța ei.

Iar fructificarea politică a acestei atitudini trebuie să fie rezervată pentru opera zilelor de pace.

Ar fi zădărnice și poate ar servi chiar motiv la bănueli, dacă noi astăzi am încerca această fructificare politică, când aceasta este evident neputință. Am întuneca numai din partea noastră ceea ce se impune tuturor astăzi cu evidența cea mai covârșitoare.

Tocmai de aceea credem, că deputații noștri nu vor lua parte la dezbaterile dietale ale acestor scurte sesiuni de răsoal, afară de-ar de cazul când vre-un eveniment extraordinar și neprevăzut i-ar sili la aceasta. Dar credem, că evoluția lucrurilor ne va da nouă dreptate,

O întâmpinare.

Suntem rugați a publica următoarea întâmpinare:

Confesionalismul bisericii unite.

Sub titlul »Aberații științifice« în nr. 72/17 Aprilie al acestui ziar, un afirmativ preot unit se ocupă cu articolul publicat în Nr. 5 al »Culturii Creștine« intitulat »Din problemele viitoare ale bisericii noastre române unite«, scris de colaboratorul nostru Z. Pop.

Rar ni-s'a oferit ocazia, să contemplăm o mai curată răsălmăcire a

vreunul articol scris cu gânduri curate ca acum. Nu vreaște colaboratorul nostru să ațâțe spiritul de vrajbă în sânul bisericilor românești, nu vorbește de spiritul de propagandă unită printre neuniții de dincolo și de dincoace, dorăște numai îngrijirea mai intensivă a credincioșilor noștri emigrați și păstorirea lor din partea preoților noștri fie în Viena, fie la Pesta, fie în America, Bucovina ori România, iar dorința aceasta este un elementar postulat al unei biserici, care trebuie să se intereseze de supușii săi, ori unde s'ar găsi aceștia. Nu este bine să fie părăși și pare a nu fi fost nici un mare bine, când au fost ajuns în cărua unor de-o credință cu noi, dar nu și de aceeași limbă, cum a fost de pildă în Budapesta. Iar în lucrul acesta ori-ce om cuminte va recunoaște, că noi, dorind o expansiune a bisericii noastre, facem numai ce este de lipsă să facem, și din punct de vedere creștinesc și din punct de vedere românesc. Crede oare autorul »Aberațiilor științifice«, că în privința aceasta ar putea cineva să ridice o singură obiecțiune întemeiată? Noi credem că nu!

Să fim însă bine înțelegși. Noi nu voim să zicem, că am fi renunțat ori am voi să renunțăm cândva la menirea adevăratei apostolii sufleteste, impuse de Hristos învățăcelilor săi. Iată spunem cu ceva mai mult, decât a spus arti colistul »Culturii Creștine.« Noi ne-am negă credința, da-ă am afirmă așa ceva. Distanța însă între adevărata propagandă creștinească, cum o înțelegem noi, și între confesionalismul orb, intrigant și proselitice, este distanța cerului de pământ. Noi spunem oricui sus și tare, că suntem uniți și noi ne fălim cu acest sfânt nume, de care ne alipim cu toată țara a celor mai curate convinșeri. Și aceasta o facem cu atât mai bucuos, cu cât știm, că credința noastră nu numai nu ne împiedecă de a fi Români, ci ne întărește și ne obligă să fim Români foarte buni.

Aruncând o privire fugară peste hotarele cari străng activitatea bisericii noastre, pe noi ne cuprinde o justă mândrie. Și în trecutul depărtat și în apropiatul trecut cercetănd paginile istoriei noastre, aflăm bogate motive pentru îndreptățirea aceluiași orgoliu național. În toate mișcările mari politice, naționale, culturale românești găsim în frunte pe uniții noștri, ori cel puțin și pe uniții noștri. N'a fost frământare românească, în care să nu fi bătuț inimile noastre tot atât de tare ca și ale fraților neuniți, nu au fost aspirații, nu dorințe, nu lupte, în cari, umăr la umăr cu ei, să nu fi fost și noi în primele rânduri. Biserica noastră a știut să armonizeze perfect concepțiile de credință și de naționalism. În unirea cu Roma ea nu găsește decât încopleria mai strânsă a acestor două idei convergente. Iar ceie ar voi să frângă cătușele cari împreună în sufletul nostru aceste ideale deosebit de sfinte, voind să fie cloți bisericii noastre, acela sunt adevărații vinovați de leza-românism.

tre, acela sunt adevărații vinovați de leza-românism.

Vorbim respicat, pentru-că ne-am săturat să tot auzim gângăvind (? ! N. Red.) prin unele gazete la fraze, cari vorește să coboare (? ! N. Red.) nivelul, la care s'a urcat mărturisirea credinții noastre și cari întesc să ne la cununa depe frunte (? ! N. Red.). Biserica noastră își are menirea ei mare în inima neamului românesc. Duhul de viață dă-tător și premonitor de greșeli, care, azi mai ales, vibrează în sufletele noastre, ne este cea mai pipăită dovadă a acestei aserțiuni. Unde-dacă nu la noi s'a început cea mai temeinică și la aceeaș vreme și cea mai rodnică activitate pe seama sermanelor masse mari ale țărăniimii? Nu în biserica noastră au încolțit misiunile populare; nu aici infiltrarea spiritului de cooperare sufletească prin reuniunile de femei străne se în jurul altarelor românești; în lupta erudă împotriva alcoolului care nu în protopoplatele noastre s'au acut-țit armele cele mai cu tăiș?

Toate aceste sunt lucruri, pe cari le-au recunoscut și frații dela Sibiu și spre lauda lor fie zis nu ne-au învidiat pentru ele, ci s'au încercat să le străp-lante și în ogrorul lor, știind foarte bine, că neamul nostru numai atunci va fi vrednic de sine, când va fi curățit sufleteste.

În ce privește apoi afacerea mai măruntă, a vredniciei, cu care se poartă revista noastră în chestiile românești, noi am putea fi cruțați de a trebui să ne apărăm. »Cultura Creștină« și-a spus totdeauna cu demnitate cuvântul, și atunci când a fost necesar să vină în conflict cu vederile unora, cu cari ne-ar fi fost mai comod să stăm în prietenie. Nu odată presa noastră a luat cu satisfacție notă despre ținuta noastră îndrăznească, loială și românească. Am fost totdeauna uniți buni și Români buni. În special în afacerea Hajduduroghului, putem să afirmăm cu modestie, că în câteva rânduri șirele noastre singure (? ! N. Red.) au fost în stare să producă un simțământ de durere și eventual de regret în mijlocul celor, cari trebuiau să nu ne atingă. Relativ la cea mai proaspătă vorbire a primatelui din Strigou, noi am așteptat cu dor glasul alor două ziare românești, când sunasem deja trambula de alarmă. Durere însă zgomotul valurilor, pe cari le-a ridicat lopata noastră, n'a repercutat nici-un ecou acolo, de unde trebuia să răsunec primul buciom. Bărbați cari înseamnă ceva în viața noastră românească au avut cuvinte elogioase pentru pașirea noastră; unele gazete însă n'au avut nici un cuvânt.

A fost românesc acest lucru? Ori doară și aci prea mirosau a confesionalism (? ! N. Red.) vorbele noastre? Nu știm! Prea însă ni să pare evidentă nedreptatea, ce ni se face. Prea mult confesionalism fac cei interconfesionali (? ! N. Red.) Pentru ce? Pentru-că uni domni vorbesc de naționalism, vorbesc

Impărații romani și creștinismul.

Tiberiu și Nero.

Tiberiu (38 d. Cr).

Lui Tiberiu, care era în fruntea lucrurilor încă de pe când trăia August, i-a fost ușor să atragă domnia la sine, mai ales, că avea pe partea sa și garda împărătească a pretorianilor. Cum observă el că Senatul și poporul i-se umilește, îndată începu să joace o comedie ciudată. Se prefăcu, că nu vorește a primi domnia. Singur August, știea el, a fost în stare să cârmulască o împărăție așa puternică, umerii săi sunt prea slabi pentru o astfel de sarcină, prin urmare să aleagă unul vrednic.

Și totuși ar fi fost val de senatului care ar fi crezut în declarația lui. Aceasta au și înțeles-o bine cu toții, și rugări cu stăruință să primească, și să nu-l facă nefericit. Dar el se prefăcu și mai departe. Cu cât senatul îl ruga mai mult, cu cât plângea mai mult, ridicând din genunchi mâinile

spre el, cu atât Tiberiu arăta mai multă greață de domnie.

În sfârșit se prefăcu biruit de atâtea rugări, zise însă, că derogatoria aceasta, grea, o ia numai pentru câteva timp.

Intr'aceia și-a însemnat bine pe cel, cari nu-l rugaseră serios, sau cari pareau că n'ar fi vrut bucuos să-l aibă de împărat. Pe aceștia și-i-a însemnat ca să-și răsbune mai târziu asupra lor. Pentru-că deja în anul cel din urmă al domniei lui August se adusese o lege, pe temelul căreia, oricine care vorbește de rău, sau se poartă necuvincios față de împăratul, sau guvernul său, putea fi tras la răspundere, după împrejurări pedepsit și cu moarte. Parătorul căpă'a o parte din averea părtăului.

Iși poate închipui oricine câte lucruri urâte a putut priceaui o astfel de lege. Nemernicii erau la largul lor ca să facă arătări împotriva altora, din tre cari unul n'aveau alt păcat, decât doară, că priveau cu tristețea la vre-o statuie d'a împăratului sau că ridicau din umeri, când rosteau numele lui. Astfel oameni, cari nu gresiseră nimic, erau smulși din sânul familiei, aruncați în temniță și ucși fără să mai fie ascultați.

Nu trecea aproape nici o zi, în care Tiberiu să nu subscree un număr de sentințe de moarte, ceoace făcea

foarte bucuos. O mamă a fost ucisă numai pentru că a plâns după fiul ei, care fusese condamnat la moarte din partea lui Tiberiu. În cele din urmă frica dinaintea despotului era așa de mare, încât bărbați și femei se ucideau singuri pe sine numai să nu cadă în mâna împăratului și a mărcenarilor lui. Cu cât era Tiberiu mai prietinos, cu atât trebuia omul să se păsească de el mai mult. Afară de sine, el nu mai iubia nici o ființă, nici chiar pe mama sa care totuși făcuse atâtea pentru el. Tiberiu zise odată: după moartea mea poate cădea și cerul.

Că Tiberiu era foarte nelăcrezător și că bănuia în fiecare, ceoace este mară, zăcea în urea lui de despot. Garda personală, pretorianii, o ridică la 10.000 de oameni. Ea avea chemare parte să-l apere persoana proprie, parte să ducă la îndeplinire sentințele de moarte. Garda era așezată în tabere întărite (castra praetoriana) dinafetea porților cetății. Ea umplea pe toți de groază. Capul gardei era un anumit Sejan, om stricat și corupt, tot mai pentru aceea iubit și prețuit de Tiberiu. Acest Sejan ca să-și poată face meșter-le în Roma nelăpiedecă de nimic, îndupleca pe împărat să-și pătească mai bine la țară, unde este mai sigur împotriva uragilor și de ceia a stăve.

Asta fu pe p'acul împăratului și

el își alese de rezidență inzulă Caprea sau Capri, față în față cu Neapolea. Aici își clădi un palat pompos și făcea orgiile cele mai mari. Inzulă și era potrivită pentru bănuirile și nelăcrezarea lui. Inconjurată de toate părțile cu stânci costise, avea numai o intrare, care se putea controla ușor din palat, și era aspru oprit să nu vie nime la Capri fără învoirea hotărâtă a împăratului.

Odată un biet pescar, care prinșese un pește foarte frumos, veni la inzulă și se urcă pe un părete de stâncă, ca să cinstească împăratului peștele. Nenorocitule, cum ai ajuns aici? Strigă Tiberiu, îndată ce l-a zărit și porunci tă-i frece față cu peștele, și cu coaja unui rac de mare, până-i va plesni pielea.

Intr'aceia Sejan stăpânea în Roma în chipul cel mai înfricoșat. Cele mai multe familii frumose le stărpea una după alta, și averea lor se scurgea în casele împăratului și ale vrednicului său prietin. Romanii erau cuprinși de-o astfel de groază, în căt nimeni nu se încredea în cel mai deaproape al său. Chiar în locuințele proprii nu cutezau oamenii să vorbească cu g'as mai tare, de teamă, ca păreții să nu aibă urechi. Lui Sejan i se dădeau onoruri, ca împăratului, i-se ridicau statuie pe strade, în vreme și în case private.

Impăratul începu să-l bănuiască, și înainte de a prinde Sejan de veste, porunci să-l omoare.

După uciderea lui Sejan, Tiberiu deveni mai întunecat și mai crud. Rânduia adesea ca, pentru plăcerea lui, să aducă la Capri oameni judecați la moarte, să-i chinuască înaintea ochilor lui, pe urmă să-l arunce de pe stâncă în mare. Din când în când, însă, îi muștra conștiința cea rea și, cu deosebire noaptea, nu mai avea nici o liniște. Odată scrisese senatului o scrisoare, care îi trăda chinurile conștiinței, și începea cu cuvintele:

»Ce să vă scriu, ori, ce să nu vă scriu? Puterile secrete m'ar putea chinui și mai rău, de cum mă chinuesc deja de fiecare zi, dacă știu eu asta.

Dar, frica asta lăuntrică nu-l făcu mai bun, dimpotrivă îl îndemnă să săvârșească crime și mai mari, ca, în ele, să-și stămpere mânia colcăitoare, ce o smțea împotriva omenimii întregi. Cu toată viața sa destrănată, Tiberiu ajunsese etatea de 78 ani, și domni asupra Romei 24 ani înfloritori. În cele din urmă îl cuprinse o boală grețoasă și dureroasă și, de teamă că se poate face iară sănătos, un comandant al gardei îl înăduși cu porin de pat aruncate peste el.

(Va urma).

*) Capitole din Istoria Romanilor de Grabe, care va apare sub titlu: Icoane din viața strămoșilor noștri. N. P. P.

și de confesionalism și, să ni se lerte vorba, își bat pieptul prea de multe ori, pentru că, la urma urmelor, tot noi să fim vinovații.

Pe noi ne doare ticluirea aceasta de vorbe.

Suntem cei dintâi, cari punem mâna pe scut, când interesele mari ale vitalității noastre o cer aceasta; suntem însă și cei dintâi, cari ne pricepem să mânuim și arcul, când e vorba de-a ne fi întunecată lumina ochilor: credința. . . .

Scriem și subscriem aceste șire, în zilele în cari toate elementele românești trebuie să evite și cele mai mici conflicte. Scriem aceste rânduri izvorite din tot amarul inimilor noastre românești, ca să fie ca un memento pentru cei cari voiesc să pescuiescă în tulburare (?! N. Red.) și să ne împartă toamă acuma, când instinctul de conservare ne cere să fim mai strâns uniți ca oricând. Le scriem, ca să priceapă oricine, că noi avem o credință, care ne este sfântă, avem și o inimă, care ne este românească, și nici de una și nici de alta nu permitem să se atingă om pe lume.

Blaj, 21 Aprilie 1915.

Redacția «Culturii Creștine»:

Dr. Ioan Sămpăceanu, Ștefan Roșianu, Dr. Alexandru Nicolescu, Dr. Alexandru Rusu, Dr. Ioan Coltor.

Rezervându-ne a reveni cu alt prilej asupra unor observări, după părerea noastră neîndreptățite, din întâmplinarea de mai sus, ținem să constatăm, că »pretinsul« preot unit, autorul articolului »Aberații științifice«, este un distins și vrednic preot al bisericii noastre române gr. cat., care — dacă a crezut de bine să intre în discuție cu d-nii dela »Cultura Creștină«, a avut desigur motivele sale binecuvântate.

SITUAȚIA

pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 25 April. — Din marelui cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Pe frontul din Carpați am avut noi succese în valea Orawei, lângă Kozionovo. După atacurile sapeurilor noastre executate cu o mare tenacitate în decurs de mai multe zile trupele noastre au ocupat înălțimea Ostry situată spre sud dela Kozionovo. Totodată le-a succedat trupelor germane detașate trupelor noastre de aici, ca să înainteze pe drumul, care duce prin această vale, precum și spre vest dela acest drum; am făcut prizonieri cu totul 652 de Ruși. Ocupând înălțimea Ostry, precum și dealul Zwinin, care a căzut în mâinile noastre pe la începutul lui April, le-a succedat trupelor aliate, ca să izgonească pe Ruși din pozițiilor lor situate pe ambele laturi ale Orawei, poziții pe cari dușmanul le ține ocupate de mai multe luni apărându-le cu îndârjire. Pe ceilalți sectorii ai frontului din Carpați au fost îcicolate câteva lupte de artilerie. În Galiția și în Polonia-rusă e mai mult liniște.

General de divizie Höfer, locuștiișorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 26 April. — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Lângă Ypern am secretat noi succese. Spre nord dela Ypern am luat cu asalt măreștea Schlaert situată spre sud-vest dela St. Julien ocupând și această localitate dimpreună cu satul Kerselaere și înaintând victorios spre Grabenstafel. În aceste lupte am prins cam 1000 de Englezi și am capturat mai multe mitralieze. Azi dimineață am respins un contra-atac englez îndreptat în contra pozițiilor noastre situate spre dest dela St. Julien, dușmanul a suferit pierderi foarte grele. Spre vest

dela Lille am nimic în genere prin focul nostru mai multe încercări de-ale Englezilor de a ne ataca. În Argoni, spre nord dela Lefour-de-Paris am respins atacul alor 2 batalioane franceze. Spre sud-vest dela Combrès, pe înălțimile Maas, au suferit Francezii pierderi grele; aici am trecut în contra-atac spargând printr'un asalt rândurile Francezilor.

Am zădărnicit încercările Francezilor de-a ne smulge noaptea teritoriul ocupat, suferind dușmanul cu această ocaziune pierderi grele. Au rămas în mâinile noastre 24 de ofițeri și 1600 de soldați francezi precum și 17 tunuri. Intre râurile Maas și Mosella numai în partea sudică a acestui teritoriu s'au dat câteva lupte de baionete, cari însă nu s'au terminat. În Vosgi timpul ceos a împedecat operațiunile.

Pe câmpul de operații dela ost: La ost situația e neschimbată. Spre vest dela Ziechanow am respins două atacuri mai slabe rusești. Drept răspuns la bombardarea orașului pașnic Neidenburg noi am aruncat iarăș 20 de bombe asupra centrului de căi ferate Bialystok.

Când se va încheia pacea?

— După niște calcule matematice. —

Ziarul vienez »Die Zeit« primește din Agram următoarea scrisoare:

În presa europeană se pot ceti acum fel de fel de combinațiuni, cari se ocupă cu chestiunea importantă când se va încheia acest grozav război mondial. Acum s'a găsit un profet, și adevărat tocmal în Agram, care și-a stabilit un sematism matematic, care bazat pe învățămintele din trecut, permite o concluziune asupra viitorului, și el a calculat exact ziua când va trebui să se semneze pacea între dubla alianță și tripla înțelegere. Iată ce spune el:

Marele război contra împăratului Napoleon I a început în 1813 și s'a terminat la 1814. Aceste două cifre 1813+1814 dau la un loc 3627. Această cifră finală se împarte în două părți, adică în 36 și 27. Dacă se adună aceste cifre 3+6=9 și 2+7=9, obținem rezultatul 9 și 9. Și într'adevăr pacea s'a semnat la 9 a lunii, a noua (Septembrie). Mai departe:

Războiul franco-german s'a început la 1870 și s'a terminat la 1871. Aceste două cifre 1870—1871 adunate dau ca rezultat 3741. Dacă acest număr se împarte în două, căpătăm 37 și 41. Dacă se adună 3 cu 7 și 4 cu 1, căpătăm cifra 10, și 5; după cum se știe tratatul de pace s'a încheiat la 10 din luna a cincea (Mai).

Să venim acum la războiul actual. El s'a început în anul 1914 și sfârșitul lui nu poate trece de anul 1915. Numerele 1914 și 1915 adunate la un loc dau suma 3829.

După chipul cunoscut acest număr este înjumătățit și astfel rămân cifrele 38 cu 29, cari în adițiune 3 plus 8 și 2 plus 9 dau rezultatul 11 și 11, așa dar ziua de 11 Noembrie 1915.

In chestia importului porumbului din România.

În legătură cu cele publicate în n-rul 71 din 3 (16) Aprilie a. c. a »Gazetei Transilvaniei« în cauza exportului de porumb din România suntem autorizați a da din loc competent, următorul comunicat:

Îvindu-se în mod neprevăzut piedeci la expedarea în condițiunile cunoscute a porumbului cumpărat dela Centrala »Bâncilor populare« din București pe seama jărâniei noastre, — marfa se poate aduce deocamdată numai acolora, cari să angajează a o prelua:

1) pe linia ferată Predeal, în ori și care gardă până la Feldioara, Sepsiszentgyörgy sau Făgăraș, — iar pe linia Turnu-Roșu până la Sibiu, — și

2) în preț de cor. 3000, afară de cheltuielile de transport. În suma de Cor. 3000 se cuprind prețul vagonului de porumb, diferența de curs la coroana precum și taxa de export în suma de 500 cor. în aur.

Se vor considera deci numai cererile partidelor, cari prin un nou avis se vor declara că primesc suzisele condițiuni, obligându-se tot odată, că marfa sosită în locul destinat o vor lua în primire cel mult

în decurs de 48 oare, deoarece vagoanele descărcate în termen de 3 zile dela sosirea lor în stațiunile ungare indicate mai sus, trebuie să se renașoieze în România. Se mai observă, că s'au luat toate măsurile de precauțiune și s'a promis atât din partea direcțiunei Centralei »Bâncilor populare« cât și din partea d-lui ministrul de lucrări publice al României Dr. C. Angheliescu, că marfa va fi de bună calitate și că are să ajungă până în gara Predeal respective Turnu Roșu în stare bună. Controlarea porumbului în aceste gări de graniță se va face — afară de organele oficiale încredințate anume — și prin doi experți, dela noi designați prin domniile deputați Dr. Teodor Mihali și Dr. Nicolae Șerban.

Pentru marfa aflată defectuoasă în stațiile de graniță, de asemenea pentru cazul când porumbul din cauza unor împrejurări neprevăzute nu ar putea trece granița țării românești, Centrala »Bâncilor populare« în deplin acord cu d-l ministru Dr. Angheliescu s'au obligat a restitui prețul plătit fără nici o detragerere.

Rizicul pentru intervalul dela trecerea frontierei și până la sosirea mărfii la locul de destinațiune privește însă pe cumpărător.

Prin o concesiune specială a ministrului de comerț ungar, porumbul importat cu această ocaziune nu este expus rechișionării.

Ori și ce cerere sau întrebare în cauza exportului este a se adresa d-lui deputat Dr. Nic. Șerban, la Brașov Strada Orfanilor Nr. 18 (și nu la Făgăraș!)

Fillala din Brașov a instituitului »Albina« a luat asupra sa exclusiv numai primirea și transmiterea prețului de cumpărare la mâna vânzătorului (Centrala Bâncilor populare) fără a avea vre-un alt amestec și fără a lua vre-o răspundere pentru însăși afacerea. Aceasta privește pe domniile deputați Dr. Teodor Mihali și Dr. Nicolae Șerban.

Partidelor, cari au înaintat deja institutului »Albina« prețul de cumpărare, dar cari în condițiunile arătate în acest comunicat nu mai vor să reflecteze la preluarea de porumb, li se vor restitui sumele întregi fără nici o detragerere.

De oarece afacerea importului de porumb, după toată probabilitatea se va desfășura și termina în decurs de 3 săptămâni, — reflectanții să se grăbească cu comanda și înaintarea prețului de cumpărare.

ȘTIRI.

— 26 Aprilie n. 1915.

Distincții militare. Monitorul oastei Nr. 56 publică o nouă serie de ofițeri și soldați decorați, între cari găsim pe următorii Români:

Crucea militară pentru merite cl. III cu decorația de războiu s'a conferit d-lui maior Ilie Ciugudean, comandantul batalionului de etape III/24, și sublocotenentului i. r. Ernest Marcian din reg. 76.

Crucea prețioasă pentru merite cl. II s'a conferit preotului militar gr. or. Iosif Serafin dela reg. 31.

Cu lauda prea înaltă (Signum laudis) au fost distinși, medicul sup. i. r. Dr. Nicolae Marcovici, căpitanul Anastasiu Safrano, dela reg. 1 de husari.

Crucea de aur pentru merite cu coroana pe funta medaliei de vitejie s'a conferit căpitanului de contabilitate Nicolae Cincian dela reg. 64, oficialului dela intendenta Vincențiu Fildan, medicului de regiment Dr. Leonida Pop și medicului sup. Dr. Alexandru Pop.

Crucea de aur pentru merite

pe funta medaliei de vitejie s'a conferit medicilor-asistenți i. r. Traian Bude și Ioan Lupu.

Crucea de argint pentru merite cu coroana pe funta medaliei de vitejie sergenților Metodiu Adam dela reg. 2 de art. și Simeon Tarnavski dela reg. 80.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului de ștab Ioan Petraș dela reg. 5.

Intrecere de fotbal. Eri în 25 l. c., după amiază a avut loc o întrecere de fotbal aranjată de echipa școalelor noastre medii și superioare de aici și echipa maghiară din care au făcut parte jucătorii mai buni din cele patru cluburi străine de fotbal din Brașov.

În primul joc, care a ținut 45 de minute echipa maghiară a primit un gol și anume la 15 minute după începerea jocului. Acesta a fost și singurul gol dat în jocul întâi; echipa maghiară compusă din unii din cei mai buni jucători s'a străduit înzădar să se revanșeze, căci nu i-a succedat. Golul a fost dat de studentul Lissai.

După o pauză de zece minute a urmat jocul al doilea. La 25 minute după începerea jocului comțându-se în echipa noastră greșala de a atinge pila cu mâna această echipă a fost silită să sufere pedeapsa de a-și apăra poarta în contra pilei asvârlită dela o distanță de 11 metri, pedeapsă care cuprinde golul în sine. Animați de acest ghilion jucătorii noștri se pun cu o pasiune aproape furioasă pe lucru și peste trei minute studentul Boeriu le dă străinilor cu o luptă fulgerătoare și în aplauzele publicului românesc prezent al doilea și cel din urmă gol din această întrecere. Căci echipa străină nu s'a putut revanșa nici acum. Astfel s'a sfârșit întrecerea obținând Românii rezultatul 2:1.

Mișcările ușoare, elegante și istețe ale jucătorilor români ne-au dovedit superioritatea și pe acest teren a elementului nostru. Pe lângă aceste frumoase calități ținem să remarcăm încă o însușire a jucătorilor români, însușire, care a imprumutat un farmec întru totul joc: temperamentul. Aproape trăii sferturi din timpul cât a durat întrecerea, poarta echipei maghiare era într'una în primejdie. Maghiarii au fost nevoiți să se retragă să rămână încontinuu în defensivă apărându-se în contra atacurilor strășnice ale Românilor.

Brava echipă românească se compunea din studenții: Chicin, portar; Meșanu și Radici; back-i; Comșa, Brenciu, Șogan, apărători; Lissai, Iosif, Vuc, Popovici și Boeriu, combatanți.

În întreg decursul întrecerii a cântat muzica militară. Public a fost numeros. Publicul românesc putea să fie însă și mai numeros. E păcat că nu se dă mai multă atențiune ambiției nobile a tinereții noastre școlare, care ne face cinste și pe acest teren. La publicul străin nu se observă atâta nenăsare, din contra. Nădăjdul nostru —contăm chiar, — că se va arăta mai mult interes față de întrecerile, cari se vor ține în viitor și despre cari vom aviza la timpul său. Din partea maghiarilor de exemplu a fost de față un public numărös și ales, care a urzărit cu un viu interes în treagă întrecerea.

Această întrecere a dat apoi și un frumos rezultat material în favorul soldaților răniți. Căci s'au pornit colecte cu chete purtate de d'șoare, cari au strâns o frumoasă sumă din darurile benevoale ale publicului.

Mori pentru patrie. În 25 l. c. n. a încetat din viață în Brașov honvedul Nichita Nichita. În mormântarea va avea loc mâine la orele 2 1/2, 3. m. după ritul bisericeii gr. cat. române în cimitirul rom. cat. Odihnească în pace!

Starea d-lui Al. Davilla. Din București se anunță: Starea lui Alexandru Davilla a continuat și Sâmbătă toată ziua să fie staționară și cu o ușoară înclinare spre ameliorare. Temperatura bolnavului a fost constantă la 38.4 gr. iar pulsația aproape normală. Suferindul se hrănește și își recapătă la intervale cunoștința și luciditatea spiritului. Sâmbătă i s'a schimbat pansamentul și i s'a extras din rană puțin sânge încheșat, spre a se evita o infecțiune locală. Lichidului scos din șira spinărei suferindului, a stabilit că nu conține elemente străine astfel, că pericolul unei infecțiuni pare înlăturat. Totuși medicii nu pot încă să se pronunțe în mod mai sigur, căci criza boalei durează 9 zile. Dacă până Marți dimineața, bolnavul nu va fi atins de nici o complicație, atunci se va putea spune, cu temeinicie că dânsul a scăpat de pericol.

Trupe japoneze în apropierea Pekingului »Morning Post« anunță, că cel puțin 7 corpuri de armată japoneză se află parte în imediată apropiere a Pekingului, parte în drum. Afară de aceasta, două escadre japoneze încrucează în apele chineze.

Apollo-Blo. Program pentru Marți și Mercuri în 27 și 28 Aprilie: »Femeia geloasă« (Principesa de Monte Cabello) dramă socială în 4 acte. Muraglio (După natură), »Dacă aș fi Napoleon« (Umor), »Invenție senzațională, farză. Într'un act. Cum o faci«, e rău. (Comedie).

»Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor«.

În urma apelului nostru din numărul trecut al ziarului am mai primit următoarele contribuții maritimose:

Transport din n-rul trecut 2177 c. 84 l.

Ecs. Sa Inalt Preasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu . . . 40 »

Colectă făcută de d-nul paroh gr. cat. Iuliu Sucu din Abrud dela următorii domni:

Câte 10 cor.: Dr. Laurențiu Pop, avocat, Dr. George David, avocat, Auralia, Institut de credit în Abrud.

Dr. Remus Furdul, avocat în Câmpeni 5 cor.

Câte 4 cor.: Iuliu Sucu preot în Abrud, Samuil David comerciant la Abrud.

Demetriu Gola preot în Sohodol 2 cor.

Câte 1 cor.: Pompiliu Piso preot în Cărpent, Ioan Deoanc, casar în Abrud, Petru Macavelu, contabil în Abrud, Iosif Gomboș preot în Abrud, Nicolae C. Poporean preot în Poștef, Laurențiu Nicoră preot în Bistra, Ioan Teagher, proprietar în Abrud

Di Gavril C. Pipos, din Abrud 50 fl. La olată. . . 52 c. 50 l.

Di Moise Micu paroh în Poiana-Mărului . . . 6 »

La olată 2276 c. 84 l.

Proprietar: **Tip. A. Mureșianu: Branice & Comp.**
Redactor responsabil: **Iosif Laca**

Se caută
Cafe de lemnar
Cafe de măsar
Lucrători-ou-șina

la construcția baracelor de soldați. Să se anunțe la fața locului de construcție Brașovechi. — Bentalan.

Comercianții locali cu mărfuri de Sticlărie și Porțelan

a.1 decis din cauza lipsei de personal în timp de resbel, ce începere din 28 Aprilie a ținea închise Magazinele dela 12 până la 1 1/2 ora.

Lang Rosenthal & Palmherl. Ickelius & Stote A. Bidus Nachf. Victor Puri. 1-3

Fondată 1823.
Fabrici de postav, stoffe de modă și tricotaș.

Wilhelm Scherg & Cie.

predăc din lână curată, de calitate prima clasă,
Stoffe de modă pentru bărbați de tot felu și p-ntru ori ce seop. Stoffe pentru costume de dame de o calitate și cu desen. Stoffe de uniforme pentru ofițeri și amplateci. Loden impregnable pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru călătorie. Coperte de pat, Cergă pentru trăsuri; pentru cal, Covoare și castorjacheta.
Exclusiv nume fabricate din fabricile noastre în Brașov Dăste Timiș și de Jos.
De multecori premiate cu cele mai mari prețuri.
Magazinul de vânzare: Brașov Piața Franz Josef. 25-26